

DE LA ABREVIERI LA CONVERSAȚIILE PE INTERNET

Silvia PITIRICIU

Abstract

The Internet has an important place in nowadays life. Rapid communication is essential. People use abbreviations in order not to forget or to loose the thread of conversation. This article refers to abbreviations used more frequently on forums. Abbreviation and the abbreviated words are analyzed from the linguistic and pragmatic point of view, through their effects on the conversation. In Romanian, such as in English or French, the means of abbreviation are complex: the apocope, the syncope, the sigle. Many abbreviations are made by the omission of vowels. Many times the letters and the signs have an appellative value. A great number of young users of the Internet have discovered a way of expressing themselves by this coded language in a familiar and confidential way, seeing the fact that the parents cannot understand these abbreviations. Obviously, for an occasional user, this is a problem, especially when he/she has a superficial knowledge of the language the message is written in.

Keywords: abbreviation, Internet, language, message, conversation

Extinderea mediilor electronice — rețeaua internet, poșta electronică, la care tot mai multe persoane au acces, influențează dezvoltarea limbii prin situații de comunicare nou apărute, formule de interferență între codul scris și codul oral, între limba standard și registrul familiar. Din nevoia de comunicare rapidă și de concizie s-a creat un limbaj al internetului cu caracteristici la nivelul formării cuvintelor, al semanticii, al interferenței elementelor care aparțin unor registre diferite din aceeași limbă sau din limbi diferite. Aceste caracteristici se identifică în resursele lingvistice inventate și utilizate de cei care conversează pe internet. Rapiditatea comunicării se observă atât în redactarea mesajului, cât și în recepționarea lui. În plus, conversația cu mai mulți interlocutori necesită o atenție sporită a fiecăruia dintre ei pentru a nu pierde firul conversației. Acceptarea și folosirea unui anumit cod presupune competența participanților la actul comunicațional și de aici, stabilirea unor raporturi de familiaritate și confidențialitate.

Forumul și jocurile în rețea permit spațiul de discuții prin sistemul mesajelor create. Chatul permite o conversație instantanee, utilizându-se un sistem de canale. Limbajul folosit adesea este SMS-ul¹ sau limbajul SMS, un „cod minimal uniform, caracterizat prin acele trăsături comune idiolectelor membrilor unui grup social”(cf. DSL: 464). În acest sistem de redactare, prin convenție se folosesc abrevierile, se neglijează ortografierea cuvintelor, dar se asigură, pe cât posibil, înțelegerea mesajului².

Conversațiile selectate prin deschiderea site-ului MIRC, pe care ne-am întemeiat cercetarea de față, ne-a oferit numeroase exemple de abrevieri. Cele 100 de secvențe de pe chat reproduc conversații între tineri, subiectele fiind legate de preocupările lor, de relațiile de grup, de dorințe și interesele lor. În sistemul de comunicare am identificat trei procedee de abreviere: reducerea sau abrevierea propriu-zisă, trunchierea și siglarea. În codul scris funcționează exclusiv abrevierea propriu-zisă, în timp ce trunchierea și siglarea au o arie

mai largă de utilizare. Ele sunt legate atât de codul scris, cât și de cel oral. Criteriul pe care l-am abordat în prezentarea abrevierilor ține seama de locul de utilizare.

1. Abrevierile propriu-zise, utilizate în mod curent în conversațiile pe internet, sunt apropiate sau identice cu cele recomandate de normele ortografice. Ele se exprimă sub formă de fragmente de cuvinte. Corpul lor este din alcătuit din primele trei-patru litere ale cuvântului. Sunt substantive precum: *cuv* (cuvânt), *distr* (distracție), *ex* (examen), *frat* (frate), *mel* (melodie), *muș* (muzică), *pers* (persoană), *săpt* (săptămână); verbe precum: *ast* (aștept), *cit* (citesc), *cont* (contează), *int* (interesează), *iub* (iubesc), *inv* (învăț), *treș* (trezesc). Grafia acestor abrevieri exclude punctul, care nu împiedică înțelegerea mesajului, dar implică o mai mare capacitate de deducție, pentru că din elementele marcate trebuie refăcut cuvântul. Efortul de tastare este mai redus, ceea ce permite desfășurarea rapidă a conversației. Polisemantismul nu este exclus. Aceeași expresie grafică poate fi decodată, respectiv citită diferit, în funcție de context. De exemplu: *int* poate fi decodat ca „interes, interesant, interesează”: *c int ai tu?* (ce interes ai tu?), *e int* (e interesant), *nu m int* (nu mă interesează).

Trunchierea este o modalitate frecvent întâlnită în conversațiile pe internet. Prin apocopă se păstrează fragmentul inițial al cuvântului: *fac* (facultate), *info* (informație), *lab* (laborator), *mess* (Messenger), *pub* (publicitate), *web* (webcam).

2. Abrevieri specifice limbii române în utilizarea internetului prezintă diferite situații:

a. Citirea alfabetică a literelor care notează consoane este o modalitate curentă de abreviere: *ln* „lene”, *rpđ* „repede”, *vdr* „vedere”, în contexte precum: *d pct lor d vdr* (din punctul lor de vedere), *me ln* (mi-e lene), *vn rpđ* (vin repede). Cu atât mai mult se supun acestei convenții de omofonie cu numele literei acele abrevieri care sunt redade printr-o literă: *c* „ce”, *d* „de”, *p* „pe”, *t* „te”, în exemple precum: *c fci ?* (ce faci ?), *d p un site* (de pe un site), *nu t cns* (nu te cunosc).

b. Cuvintele monosilabice reprezentate prin litera inițială au, în conversațiile pe internet, citire diferită și semnificație deosebită în comparație cu abrevierile normate în lucrările lexicografice (DOOM, DAS). Contextul determină selectarea cuvântului din cele posibile, identificarea și, în consecință, citirea lui în întregime, deci reconstituirea propriu-zisă. De exemplu: *d und m cun?* (de unde mă cunoști?), *s t intrb* (să te întreb). Aceeași literă poate reda în abreviere cuvinte diferite: *l* „la”, „le”, *t* „tu”, „te”, în exemple precum: *l prmș* (la prânz), *pers p kre l cum* (persoanele pe care le cunoști).

c. Litera „k” reținută în corpul abrevierii notează sunetul [k] și are un statut special în scrierea mesajelor pe internet: substituie litera „c”, devenind astfel o variantă grafică inovatoare: *akas* „acasă”, *fak* „facultate”, *disk* „disotecă”. În condițiile comunicării rapide, litera „k” este echivalentă cu digrafii *ch*: *kiar* (chiar), *kef* (chef). În finalul cuvintelor grupul de sunete [kă], este la rândul lui redat prin litera „k”: *cik* (cică), *dak* (dacă), *înceark* (încearcă), *park* (parcă). La fel, prin analogie, grupurile de sunete [ka], [kî], cu omisiunea vocalei: *fiekre* (fiecare), *knd* (când), *kre* (care).

d. Un tratament asemănător în abreviere are și litera „q”, care notează grupul de sunete [ku], nu [k], după cum recomandă normele ortografice și ortoepice ale limbii române (DOOM, p. XXXV): *c ai faqt l ex ?* (ce ai făcut la examen?), *la qnosqt* (l-a cunoscut).

Omisiunea literelor care notează vocale sau/și consoane este o practică uzuală în scrierea mesajelor. Numeroase abrevieri confirmă această modalitate de comunicare. Literele care redau consoanele din cuvinte reprezintă elemente esențiale pentru decodarea rapidă. De exemplu, substantive: *npt* (noapte), *pct* (punctul), *prnz* (prânz), *scz* (scuze), *stmma* (săptămâna), *tp* (timp); verbe: *am fst* (am fost), *drm* (doarme), *fci* (faci), *mnc* (mănânc), *trb* (trebuie), *vb* (vorbim); adverbe: *app* (aproape), *exct* (exact), *sigr* (sigur). Se observă că din corpul abrevierii lipsesc litere care notează, în general, vocale. Consoanele au capacitatea de a susține corpul fonetic al cuvintelor mai mult decât o fac vocalele, pentru că rostirea lor se pronunță întotdeauna cu o vocală. Dacă normele limbii române literare indică vocala [e] sau [i] în citirea consoanelor (be/bî, de/dî), în scrierea mesajelor pe internet, vocalele care dublează consoanele sunt toate celelalte: [a, ă, u, i, o]. De exemplu: *dci* (deci, dar și duci), *plc* (plec, dar și plac), *trz* (treaz, dar și târziu): *ai luat 5*, *dci ai trqt* (ai luat 5, deci ai trecut), *t dci* (te duci), *nu mai plc* (nu mai plec), *o plc* (o plac), *snt trz* (sunt treaz), *e trz, nu mai stau* (e târziu, nu mai stau). La fel, în cuvinte fără dublă decodare: *cnva* (cineva), *mnc* (mănânc), *prf* (profesor), *stmma* (săptămâna), *trm* (trimiți), *tst* (tastez).

e. O inovație lexicală și grafică deopotrivă este abrevierea care rezultă din două cuvinte sudate: *crek* (cred că), modalitate grafică ce redă o rostire neîngrijită, într-un tempo rapid; *nush* (nu știu), situație în care verbul *știu* este redus la litera inițială redată grafic ca în sistemul internațional, prin două grafeme: *sb*. Ambele forme hibride, abreviate și sudate, au echivalențe fonetice în limba populară: *cre'că a plecat*, *nu'ș ce face*. Astfel de cuvinte sunt extrem de economice, pentru că, pe lângă grafeme, nu sunt marcate nici pauzele, ceea ce permite o desfășurare rapidă a conversației.

Litera „ț” este redată adesea ca în transcrierea internațională: *tz*, în cuvinte precum: *atză* (ață), *neatză* (o formă cu afereză provenită din *bună dimineața*). Formula de salut *Boonă!* (Bună dimineața!) este o reducere la primul termen, în care sunetul [u] este redat ca în limba engleză, prin litera o repetată. În acest caz nu se mai poate vorbi de economie, ci de urmarea unui fenomen la modă, creat prin influența limbii engleze asupra utilizatorilor calculatorului.

f. Siglarea devine o modalitate din ce în ce mai frecventă în conversațiile pe internet. Se preferă siglele propriu-zise, alcătuite din litere inițiale ale cuvintelor. De la modele precum *d c ?* (de ce ?), s-a ajuns la forme abreviate ca: *n b* (noapte bună), *n p c* (nu ai pentru ce), *u p ?* (unde pleci ?). Nu sunt excluse siglele de origine engleză în mesajele tinerilor buni cunoscători ai limbii engleze: *BRB/brb* (engl. *Be right back* „Mă întorc imediat”), *DND/dnd* (engl. *Don't disturb!* „Nu mă deranja!”), *GFY/gfy* (engl. *Good for you* !, „Bine pentru tine!”)³.

Siglarea se poate asocia cu abrevierea propriu-zisă a unei forme frecvent utilizate. Pentru a face cunoștință, tinerii completează formulare în care trebuie să menționeze

anumite date. De exemplu: *asl, pls!* (ani/sex/localitate, *please!* „ani/sex/localitate, te rog!”)⁴. Mixajul cuvintelor din limba română cu cele din limba engleză, practicat de tineri în conversații este, pe lângă economia de efort și de timp în tastare, o provocare a interlocutorului la înțelegerea mesajului și o testare, în același timp, a cunoștințelor de limbă engleză.

Conversațiile pe internet se caracterizează printr-un limbaj convențional, în care abrevierea se dovedește a fi procedeu cel mai productiv. Efectele create stimulează conversația, chiar dacă solicită atenție și empatie din partea interlocutorului pentru a înțelege mesajul și pentru a răspunde. Intrarea în dialog presupune crearea unui climat de familiaritate și de confidențialitate.

Caracteristicile lingvistice ale conversațiilor pe internet sunt:

- a. abrevierea cuvintelor din economie de timp și de efort de tastare, ceea ce permite o derulare a unei cantități mari de informații;
- b. comprimarea enunțurilor prin siglare, în acord cu rapiditatea comunicării;
- c. cunoașterea unui cod de însușire și de transmitere a mesajului;
- d. crearea sentimentului de apartenență la un grup social prin folosirea aceluiași cod;
- e. grafia inovatoare din nevoia de originalitate a celor care tastează;
- f. suprimarea caracterelor inutile pentru înțelegerea mesajului, a semnelor diacritice, a semnelor ortografice și de punctuație, cu riscul creării unor ambiguități în comunicare;
- g. introducerea cuvintelor abreviate de origine engleză în enunț, din spiritul de inovație și de originalitate.

În ciuda tuturor inconvenientelor, conversațiile pe internet sunt un mijloc de comunicare rapidă, impusă de ritmul vieții de azi, iar abrevierile, prin specificul lor, o necesitate în mesajele scrise. În discuție rămân forma în care ele se folosesc și modul cum sunt decodate.

Note:

¹Sigla SMS provenind din engl. *Short Message Service* desemnează serviciul de mesagerie, care permite transmiterea unor mesaje textuale scurte, utilizându-se între 70 și 160 de caractere. Primul SMS comercial a fost trimis în decembrie 1992 de către un funcționar Sema Group, Neil Papworth, de pe calculatorul său pe un telefon mobil din rețeaua GSM Vodafon în Marea Britanie, iar primul mesaj scris de pe un telefon mobil a fost trimis de Riku Pihkonen, student în inginerie la Nokia, în 1993 (cf. Short message service, http://fr.wikipedia.org/wiki/Short_message_service)

² Cf. *Petit Dico des Termes et Abréviations Internet*, <http://moon-style.xooit.com>

³ A se vedea Anexa cu abrevieri de origine engleză folosite frecvent în limba română.

⁴ Pentru observarea contextelor în care apar abrevierile a se vedea Anexa cu câteva exemple preluate de pe MIRC.

Sigle

- DAS = Pitiriciu, Silvia, Topală, Dragoș Vlad, *Dicționar de abrevieri și simboluri*, București, Editura ALL, 1998.
- DOOM = Academia Română. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.
- DȘL = Bidu-Vrănceanu, Angela, Călărașu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar general de științe. Științe ale limbii*, București, Editura Științifică, 1997.

Bibliografie

- Encyclopédie Hachette*, version en ligne, <http://www.encyclopedie-hachette.com/W3E>
- Office de la langue française, *Le grand dictionnaire terminologique*, version en ligne, http://www.granddictionnaire.com/fs_global_01.htm
- Krautgartner, Klara, *Techniques d'abréviation dans les webchats francophones*, http://www.linguistik-online.de/15_03/krautgartner.html
- Petit Dico des Termes et Abréviations Internet*, <http://moon-style.xooit.com>
- Pitiriciu, Silvia, *Abrevierile în limba română*, Craiova, Editura Sitech, 2000.
- Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică. Influențe. Creativitate*, București, Editura ALL, 2001.
- Short message service*, http://fr.wikipedia.org/wiki/Shorth_message_service
- Ștefănescu, Adriana, *Caracteristici ale limbajului vag în jargonul informaticii*, în *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale* (coord. Gabriela Pană Dindelegan), București, Editura Universității din București, 2002, p. 263-298.

Anexa

25/03/08

cosmin: sal,c fci donsoara?

alex: d und m cun?

cosmin: nu t stiu, p cuv meu dak t cun

alex: d und ai id meu?

cosmin: d p un site

alex: kre?

cosmin: nush, c tu ai numa pers p kre l cun in lista?

5/04/08

Cory: kn d t trez dai bip, scz buzz

Valy: ai fqt progr l ist k nush s l fac

Cory: App, georgi o fi scris l ist
Valy: ia inceark s l fci si u p 5
Cory: nu akm, knd ai t kef, nu cont knd
Valy: vb mai trz
Cory: bn, mai vb noi

1/04/08

nemesis: sal, c at faqt la lab?
alisa: poi, exct ast vr io s t intrb
nemesis: poi nu ai fo?
alisa: nu
nemesis: ceilalti knd aveau?
alisa: park vineri

21/12/08

dark-shadow: vrei mai p l prnz?
maria: dimin nu v mai primim
dark- shadow: dc?
maria: cam asa p l prnz!poi o s stau toata npt p mess
dark- shadow: c vb
maria: nush c sa vb q el
dark- shadow: da, dc nu?
maria: st k vin akm, hai k akm kiar plc

6/07/08

Mary: c zisera?
Baby-Cata: k cik d spt viit facem fiekre curat intro zi
Mary: aham, crek d p lor d vrd
Baby-Cata: ok, bn
Mary: nb

14/03/08

cata: d und esti?
nemesis: snt dn caracal, u?
cata: valcea
nemesis: ok, esti la fac?
cata: dap
nemesis: und?
cata: craiova
nemesis: hai k mai vb noi k akm tre s plc
cata: bn

10/06/08

je: sal

marius: c fci mah?

je: miha vrea s vb q frat p mess

marius: dc?

je: dak vrea poa s vb akm q mine

marius: bn akm vb q fra

je: papa

30/05/08

lary: sal

beauty: c fci?

lary: bn k shi tn

beauty: ai vb q aly?

lary: dc?

beauty: poi vine akas ai zis k vii shi tu

lary: poi pote o s vin da nu akm nush sigr

beauty: t ast

30/01/08

mary_mary: ai media player

valy: dap

mary_mary: poti s mil trm shi mie?

valy: bn

4/3/08

brunetzik: sal

danutza: sal

brunetzik: am shi io o intrb, ai c++?

danutza: c var?

brunetzik: dc?

danutza: intrebam k io am visual

brunetzik: num mere probl

danutza: vb maine, papa

brunetzik: papa

ANEXA

Abrevieri de origine engleză utilizate frecvent în limba română

AFAIK = engl. *As far as I know* „din câte știu”

ASAP = engl. *As soon as possible* „imediat ce se poate”

BRB engl. *Be right back* „mă întorc imediat”.

DND engl. *Don't disturb!* „nu mă deranja”!

FAQ = engl. *Frequently asked questions* „discuții, întrebări”

GFY engl. *Good for you !* „bine pentru tine”!

IDU = engl. *I don't understand* „nu știu”

IMHO = engl. *In my humble opinion* „după părerea mea”

LTR = engl. *later* „mai târziu”

LOL = engl. *Laughing out loud* „râd în hohote”

OIC = engl. *Oh! I see* „văd, îmi dau seama”

RSN = engl. *Really soon now* „pe curând”

SIDU = engl. *Sorry, I don't understand* „îmi pare rău, nu știu”

TTYL = engl. *Type to you later* „îți scriu mai târziu”

WDYW = engl. *What do you want?* „ce vrei să spui? ”